

Minister van JenV

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Kamerbrief met beleidsreactie op cijfers voetbalseizoen
2022-2023

Datum
15 januari 2024

Projectnaam
Voetbal en Veiligheid

Ons kenmerk
5173505

1. Aanleiding

In het najaar van 2023 zijn verschillende rapporten en onderzoeken uitgekomen. Zo heeft de KNVB haar veiligheidsmonitor seizoen 2022-2023 gepubliceerd, de politie en het OM hebben gezamenlijk een factsheet over seizoen 2022-2023 gepubliceerd, het Auditteam Voetbal en Veiligheid heeft een rapport incidentenevaluatie 2022-2023 uitgebracht alsook haar incidentenrapport over de wedstrijd Feyenoord–Ajax en Bureau Beke heeft haar onderzoek 'van voetbalrellen leren' gepubliceerd. U ontvangt hierbij een conceptversie van de Kamerbrief waarin wij ingaan op deze publicaties en onze beleidsreactie geven. U verstuurt de brief mede namens de Minister van VWS.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt gevraagd akkoord te gaan met de conceptbrief aan de Tweede Kamer en verzending van de Kamerbrief aan de Tweede Kamer, mede namens MVWS. De bijlagen worden niet meegezonden met de brief, maar staan als voetnoot/hyperlink in de brief opgesomd.
- U wordt geadviseerd om de Tweede Kamer via deze brief te informeren voorafgaand aan het rondetafelgesprek in de TK over voetbalgeweld van 31 januari as.

3. Kernpunten

- De Kamerbrief is een vervolg op eerdere Kamerbrieven over voetbal en veiligheid, meest recent uw brief van 28 september 2023. Onderhavige Kamerbrief geeft weer wat de belangrijkste conclusies en uitkomsten van de rapporten en onderzoeken zijn en onze beleidsreactie hierop. De rapporten lijken te impliceren dat onze aanpak een begin van een positief effect heeft. Het aantal incidenten in het seizoen 2022-2023 ligt lager dan het seizoen 2021-2022. Daarnaast is de pakkans groter geworden, mede door het werk van de KNVB Taskforce en worden steeds meer zaken strafrechtelijk vervolgd. Dit sterkt ons om door te gaan met de maatregelen die in de brief van 28 september jl. zijn benoemd. De aandachtspunten uit de rapportages en het onderzoek sluiten hier namelijk goed op aan en zullen geactualiseerd worden in lijn met de uitkomsten van de rapporten.
- De politiecijfers geven aan dat het aantal wanordelijkheden en incidenten in het seizoen 2022-2023 onder die van seizoen 2021-2022 liggen, maar nog

wel boven die van voor de Coronatijd. De politie constateert een afname bij bijna alle soorten incidenten. Alleen op het gebied van racistische en/of kwetsende uitingen is een lichte toename te zien. Wel heeft de inzet in het jaar 2022-2023 meer capaciteit gekost dan het seizoen ervoor.

- De cijfers van het OM geven aan dat in het seizoen 2022-2023 het aantal zaken dat voor de rechter is gebracht met 250% is gestegen. De rechter legt relatief gezien vaker een gevangenisstraf op, iets minder boetes en iets meer werkstraffen. Ook heeft de rechter vaker een strafrechtelijk stadionverbod opgelegd.
- Ook uit de veiligheidsmonitor van de KNVB blijkt dat het aantal wanordelijkheden en incidenten in het afgelopen seizoen lager was dan in het seizoen 2021/2022; een daling van 20%. De meest voorkomende incidenttypes zijn:
 - Gooien van voorwerpen en/of vloeistoffen
 - Bezit en/of voorhanden hebben en/of afsteken van vuurwerk
 - Overtreding van de Algemene Plaatselijk Verordening (APV)Een opvallende daling in het opleggen van het aantal stadionverboden zien we bij openlijke geweldpleging en het bezit en/of voorhanden hebben en/of afsteken van vuurwerk. De pakkans is vergroot doordat de clubs, onder andere met hulp van de KNVB Taskforce, steeds meer daders opsporen.
- Het rapport Incidentenevaluatie seizoen 2022-2023 van het Auditteam laat eenzelfde beeld zien; er zijn duidelijk minder incidenten dan in het seizoen 2021-2022.
- Het onderzoek "van voetbalrellen leren" van Bureau Beke is gedaan in opdracht van de Nationale politie. Zij hebben de kenmerken van modern voetbalgeweld onderzocht en hoe dit verschilt met het voetbalgeweld van voor de coronacrisis. Er is specifiek gekeken naar de kenmerken en werkwijze van personen die vanaf de (gedeeltelijke) heropening van stadions in beeld zijn gekomen bij de politie: de zogenaamde "nieuwe aanwas". Het centraal stellen van "gastheerschap" en de veronachtzaming van het veiligheidsbeleid door betaald voetbalclubs heeft naar mening van de onderzoekers geleid tot een toename van het voetbalgeweld sinds de heropening van de stadions na de Coronacrisis. Er is een nieuwe groep relschoppers gekomen, het betreft een jonge groep geweldplegers, meestal niet ouder dan 25 jaar. De onderzoekers doen een aantal suggesties en aanbevelingen aan de diverse partijen.
- Het rapport Incidentonderzoek Feyenoord-Ajax van het Auditteam gaat in op de gebeurtenissen rond de bekerwedstrijd Feyenoord-Ajax van 5 april 2023. Het rapport is aangeboden aan de gemeenteraad van Rotterdam. De gevaarzetting (overbezette tribunes en bezette trappen in combinatie met vuurwerk/fakkels in de buurt van spandoeken) is iets wat bij meer clubs voorkomt. Het Auditteam zal de bevindingen van het onderzoek presenteren tijdens een burgemeestersbijeenkomst om iedereen te wijzen op de mogelijke risico's en wat hiertegen ondernomen kan worden.
- Stand van zaken digitale meldplicht; in november jl. is gestart met een experiment binnen de gemeenten Rotterdam, Leeuwarden en Utrecht. Met het experiment wordt de betrouwbaarheid/veiligheid, bruikbaarheid en haalbaarheid van de Mini ID als potentieel device voor de digitale meldplicht getest. Naast de Mini ID wordt ook gekeken naar een eventueel aanvullend alternatief in de vorm van een app. Deze wordt op dit moment nader bekeken vanuit het vraagstuk van functionaliteit, veiligheid, financiën en houdbaarheid in het licht van ontwikkelingen in de wetgeving zoals rondom het vraagstuk van artificiële intelligentie.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
15 januari 2024

Ons kenmerk
5173505

4. Toelichting

4.1 Politieke context

- Het afgelopen jaar heeft voetbal veel in de politieke belangstelling gestaan. Ook heeft voetbal veel media aandacht gegenereerd.
- Op 11 april 2023 is door het kamerlid Michon-Derkzen tijdens de regeling van werkzaamheden een debat aangevraagd met u en MLZS over voetbal en veiligheid. Dit verzoek is nogmaals gedaan op 26 september 2023 door het kamerlid Helder tijdens de regeling van werkzaamheden. Dit debat moet nog worden ingepland.
- Bij commissie-regeling van werkzaamheden d.d. 27 september 2023 heeft het kamerlid Michon-Derkzen het verzoek ingediend om een rondetafelgesprek te organiseren over voetbalgeweld, met in ieder geval de KNVB, betaald voetbal burgemeesters, politie en een supportersvereniging aan tafel. Dit rondetafelgesprek is gepland op 31 januari a.s. Wij willen dat de commissie deze brief ontvangt voor de Ronde tafel sessie, zodat de inhoud ervan met de genodigden besproken kan worden.

4.2 Krachtenveld

De inhoudelijke delen van de conceptbrief zijn opgesteld in samenwerking met de partners in de Regiegroep Voetbal en Veiligheid (Politie, OM, KNVB, burgemeesters). Intern is afgestemd met DGPenV.

De brief is ambtelijk afgestemd met het ministerie van VWS. Deze brief gaat gelijktijdig de lijn in bij VWS. Het ministerie van VWS is agendalid van de Regiegroep en sluit aan bij de expertgroep als de agenda daartoe aanleiding geeft.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
15 januari 2024

Ons kenmerk
5173505